

Vedrana Lovrinović

**LA DIFUSIÓ CULTURAL A L'AJUNTAMENT DE
TARRAGONA. PRÀCTIQUES
TREBALL DE FI DE MÀSTER**

Dirigit pel Sr. Joan Cavallé i Busquets

**Màster d'estudis superiors de llengua, literatura i cultura
catalanes**

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Tarragona 2014

ÍNDEX

Introducció.....	3
Objectius.....	4
Tasques desenvolupades.....	5
1. Traducció del poema <i>Tarragona</i> (sota la tutela del Joan Cavallé).....	5
2. El projecte del dia de Sant Jordi.....	6
3. Les tasques singulars.....	8
Valoració.....	10
Annexos.....	12
I. Esborrany de projectes de les novetats editorials	12
II. Entrevistes amb alguns escriptors i escriptors.....	14
III. La traducció del poema (versió original i la traducció).....	24
IV. Enllaços a les pàgines preparades per Sant Jordi 2014.....	27

INTRODUCCIÓ:

NOM I COGNOM: Vedrana Lovrinović

MÀSTER: Estudis Superiors de Llengua, Literatura i Cultura Catalanes, curs 2013-2014

EMPRESA: Ajuntament de Tarragona, Conselleria de Cultura, Patrimoni i Festes, Unitat de Lletres i Premis Literaris

LLOC DE PRÀCTIQUES: Casa Sefus, Baixada del Roser, 5, 43003 Tarragona

TUTOR DE PRÀCTIQUES: Joan Cavallé i Busquets, tècnic de gestió cultural, Conselleria de Cultura, Patrimoni i Festes (jcavalle@tarragona.cat)

TERMINI DE PRÀCTIQUES: 5 de desembre de 2013 – 30 d'abril de 2014, 8 hores setmanals (els dimarts de 10 h a 14 h; els dijous de 10 h a 14 h)

NOMBRE D'HORES DE PRÀCTIQUES: 150

OBJECTIUS

El meu principal objecte, en venir a Catalunya, era aprofundir en els meus coneixements de llengua, literatura i cultura catalanes. Quan vaig decidir de cursar el Màster d'Estudis Superiors de Llengua, Literatura i Cultura Catalanes, havia d'escollir el meu itinerari, entre el professionalitzador i el d'investigació. Encara que les meves inclinacions sempre han estat més encaminades al camp de recerca, aquesta vegada vaig optar pel trajecte professionalitzador, per diversos motius. Un d'aquests foren les pràctiques que són, des del meu punt de vista, la manera més divertida d'aprendre una llengua (i molt més).

També, un altre dels motius fou el desig de conèixer el món de les lletres catalanes i més concretament – tarragonines, no solament llegint llibres sinó participant en la vida literària. Les pràctiques a l'Ajuntament de Tarragona m'han permès aconseguir la majoria dels meus objectius. A més de practicar la llengua catalana cada dia (a vegades era també el castellà o l'anglès), vaig descobrir la literatura catalana contemporània, i particularment, la del Camp de Tarragona.

Quan vaig començar les meves pràctiques, pensava que no seria capaç de portar totes les converses, les comunicacions, trucades, etc. completament en català ja que el meu nivell de la llengua no és tan elevat, però amb el pas dels dies sentia que el meu català agafava volada i cada cop m'anava sentint més segura a l'hora de parlar i escriure. També, he de destacar que tota la gent al voltant meu tenia molta paciència per explicar-me les coses i ensenyar-me-les. Vaig formar part d'un petit equip que funcionava molt bé, i aquesta és també una de les coses que he après durant les pràctiques – el treball en equip. Cada dia fèiem un intercanvi cultural, explicàvem les diferències entre la cultura catalana i la cultura croata, coneixíem els costums, etc. L'experiència ha estat enriquidora en molts sentits.

Sent una croata de Bòsnia i Hercegovina, petit país on la cultura ocupa un darrer lloc, he de dir que em semblen fascinants les coses que fa la Conselleria de Cultura d'Ajuntament de Tarragona (juntament amb molts d'altres organitzacions culturals). El fet que hi hagi tants esdeveniments, premis, publicacions, fa que aquesta ciutat sigui molt atractiva per viure-hi. Les pràctiques m'han permès veure com es du a terme un esdeveniment cultural i com es treballa en un equip que de vegades pot ser molt divers (des dels electricistes, dissenyadors gràfics fins a artistes).

TASQUES DESENVOLUPADES

Vaig començar les meves pràctiques al desembre, quan encara durava el concurs dels Premis Literaris de Ciutat de Tarragona. Per tant, una de les meves primeres tasques era conèixer les bases del premi i classificar les obres rebudes dins de les carpetes compartides. Altres tasques que vaig dur a terme van ser molt diverses. Des de petites tasques amb les que ajudava a la meua companya de la Casa Sefus, la Teresa León, o al Joan Cavallé, el cap de la Unitat de Lletres i Premis Literaris; fins a tasques més desenvolupades com la preparació del catàleg literari per al dia de Sant Jordi i les entrevistes amb alguns escriptors i escriptores que acaben de publicar una obra nova. Així mateix, vaig traduir un poema croat al català del poeta Boris Maruna. El poema es titula *Tarragona* i és una de les poques vinculacions entre Tarragona i Croàcia que he pogut trobar.

A continuació detallaré cadascuna de les tasques acabades.

1. Traducció del poema *Tarragona* (sota la tutela del Joan Cavallé)

El descobriment d'aquest poema va ser una gran revelació i sorpresa ja que pensava que no existien relacions literàries entre Tarragona i la literatura croata. Però, un dia, llegint una col·lecció de poemes de Boris Maruna, vaig trobar aquest exemple. Boris Maruna (1940 – 2007) fou un poeta i traductor croat. És conegut com un “poeta-dissident” ja que va passar la majoria de la seva vida a d’altres països com Itàlia, Argentina, Gran Bretanya, Estats Units o Espanya (de fet, a Barcelona va acabar els estudis de llengua espanyola i literatura llatinoamericana). Els motius de la seva dissidència van ser tant personals com polítics. Inicialment va emigrar voluntàriament, però, després, en tornar, es va xocar amb la realitat cruel del país, i va criticar el govern d’extrema dreta que governava el nou estat independent. És molt conegut el seu poema on critica la mentalitat croata titulat „Hrvati mi idu na jetra“

En els seus poemes es pot sentir una nostàlgia contínua pel seu país, però una nostàlgia cautelosa, no superficial, que és més aviat una lamentació per un país que en realitat no existeix. *Tarragona* és un poema misteriós ja que no he pogut trobar les dades relacionats amb la creació del poema o les seves circumstàncies. Suposo que durant la seva estada a Barcelona, on va estudiar, va visitar Tarragona i va quedar impressionat per la seva bellesa. Encara ens queda per descobrir qui era l'Antonieta Cabré, la dona que va encantar a Maruna.

El poema és un petit recorregut per la història de Tarragona on Maruna enumera tots els fets que foren imprescindibles per l'existència d'una tal Antonieta Cabré (i de Tarragona, al mateix temps) que va decidir passar una nit amb el protagonista del poema. La traducció del poema no ha estat massa difícil, ja que els poetes croats habitualment escriuen en vers lliure que és sempre molt més fàcil per traduir que no pas el vers de rima. El poema, juntament amb la traducció el podeu trobar als annexos al final del treball.

2. El projecte del dia de Sant Jordi

La primera vegada quan vaig sentir a parlar sobre la festivitat de Sant Jordi, vaig quedar molt sorpresa amb el costum que es fa per aquest dia. Considero que no hi ha cap cosa més bonica que un llibre i una rosa. Coneixent la importància de Sant Jordi per Catalunya, ha estat molt divertit preparar els projectes. L'objectiu era recollir totes les novetats editorials (principalment de les tres editorials tarragonines més importants que són: Arola, Silva i Cossetània) dels escriptors i escriptores tarragonins publicades entre el Sant Jordi de l'any passat i el d'enguany.

El catalèg literari estaria dividit en 5 seccions: assaig literari i periodisme, literatura infantil i juvenil, narrativa, poesia i el teatre i traducció. Al final vaig recollir 12 novetats del assaig literari i periodisme, 15 de literatura infantil i juvenil, 22 de narrativa, 19 de poesia i 6 de teatre i traducció, en suma 74 novetats. A part del catàleg literari, l'altra tasca per Sant Jordi consistia en fer preguntes i entrevistar alguns escriptors i algunes escriptores del Camp de Tarragona que acaben de publicar darrerament una obra nova. Tant el catàleg com les entrevistes es troben publicades a la pàgina oficial de la Unitat de Lletres de l'Ajuntament de Tarragona (<http://www.tarragona.cat/cultura/lletres/>).

Per dur a terme aquest projecte era necessària una preparació prèvia:

La preparació consistia en organitzar el calendari, fer una elaboració del catàleg i de les entrevistes. Per facilitar-me la feina, vaig consultar els projectes semblants que s'havien dut a terme durant els darrers anys, no només de l'Ajuntament sinó d'altres organitzacions com la dels Escriptors de Camp de Tarragona. També vaig consultar amb l'equip tècnic de l'Ajuntament que em van ensenyar com treballar en les pàgines web de l'Ajuntament i com editar les fotos, els textos, etc.

Tanmateix, era molt important trobar la llista de tots els i les escriptores del Camp de Tarragona així com la dels editorials per fer-los-hi arribar la informació a temps. Principalment, havia de redactar un correu formal en què avisava les editorials i els i les escriptores que estic preparant un catàleg literari i que m'interessen les seves publicacions i que m'han d'enviar la foto de portada, una breu sinopsi i el nom de l'editorial. Després vaig redactar les preguntes per a les entrevistes i vaig escollir sis escriptors i escriptores per fer-ne una. Un cop rebia les respostes, havia d'editar-les i posar a la pàgina web de l'Ajuntament (<http://www.tarragona.cat/cultura/lletres/Sant-jordi-2014/escriptors>).

Quant al catàleg literari, un cop redactat el missatge, havia d'anar amb compte i enviar el correu una o dues vegades més perquè la gent té la intenció de no respondre al correu (encara que hagin publicat una obra nova). Però, també he de lloar la bona cooperació que hem tingut amb les editorials que sempre ens responien els correus i ajudaven en cas de tenir qualsevol dubte. Quan arribaven els correus amb les dades necessàries, la meva tasca era d'organitzar-los dins de les carpetes, comprovar que tot estava ben escrit i agrair als escriptors o a les escriptores. De vegades havia de buscar la informació per altres vies: escoltava la ràdio de Tarragona, que té una bona secció dedicada a la literatura, llegia els diaris, buscava a Internet, etc.

La idea de fer una entrevista amb alguns i algunes escriptores de Camp de Tarragona m'ha semblant molt interessant ja que tenia tota la llibertat d'escollir tant les preguntes com les escriptores i així aprendre alguna cosa més. Em vaig sorprendre molt que els i les escriptores m'han respos molt aviat i que estaven encantats amb l'idea de l'entrevista. Al final vaig escollir sis autors i autores: Albert Ventura, Alfons Cama i Saballs, Carme Andrade, Enriqueta Moix i Maré, Glòria Coll i Montse Farrès. A la part dels annexos trobareu les entrevistes completes.

Una altra tasca que també feia simultàniament amb la preparació del catàleg era gestionar la pàgina web de la Unitat de Lletres de l'Ajuntament (<http://www.tarragona.cat/cultura/lletres>), que bàsicament consistia en posar-hi la informació sobre els esdeveniments, sobre les novetats editorials, canviar el vers que està a la pàgina principal (aquest any és un vers de Joan Vinyoli ja que 2014 és l'any dedicat a ell). També havia de lluitar amb el format de les fotos de portades, o amb el text que no es pot modificar. Tot això m'ha ajudat a practicar i aprendre molt sobre la gestió de les pàgines web.

La última tasca feta ha estat ajudar a la companya en la preparació de la inauguració de la Casa de les Lletres, un projecte molt important que s'iniciava el 24 d'abril. Per aquesta tasca havia d'ajudar-la en trobar la informació necessària, enviant els correus i les invitacions, preparar els regals per als assistents, etc.

3. Les tasques singulars

Entre el desembre de 2013, data en què vaig començar les pràctiques, i el maig de 2014, quan les vaig acabar, vaig conèixer molt bé el funcionament d'una entitat cultural com aquesta. Les meves tasques (a part de les ja esmentades) han estat molt diverses.

En primer lloc, havia de conèixer l'organització i l'estructuració de la Conselleria de Cultura, més concretament de la Unitat de Lletres i Premis Literaris. Havia de gestionar les seves pàgines web, modificar la informació, editar les carpetes compartides, respondre a les preguntes de la gent interessada que molt sovint venien a l'oficina i ordenar els correus rebuts de la Unitat de Lletres. També em vaig familiaritzar amb la part pràctica com és desactivar l'alarma en arribar, passar les trucades als companys de dalt (l'organització del festival de Tarraco Viva), gestionar l'oficina de Casa Sefus, atendre els visitants i el personal de la neteja i manteniment).

En segon lloc, vaig veure tot el procés que hi ha darrere d'un concurs de premis literaris. També he de destacar que els premis literaris de la ciutat de Tarragona són un exemple ben únic, una cosa extraordinària. Abans de la crisi, existien més premis com el premi de la poesia i el premi d'assaig. Actualment, existeixen tres premis literaris. El primer premi, el més dotat finançament, és el de novel·la que porta el nom d'un escriptor, traductor i dramaturg tarragoní, Josep Pi i Soler. El segon és de relat curt, anomenat „Tinet“, i l'últim és el premi de traducció, Vidal i Alcover, també anomenat per un escriptor i traductor de molta importància, Jaume Vidal i Alcover. Vaig ajudar a la Teresa León a posar tota la informació en la base de dades, fer les estadístiques, respondre als participants, organitzar el lliurament dels premis, etc.

Una altra tasca que fèiem setmanalment era recollir tota la informació relacionada amb la literatura, és a dir, les presentacions de novetats literàries, els clubs de lectura, els programes de la ràdio, els recitals de poesia, etc. La informació la recollíem i després fèiem una difusió a través el correu a tots els escriptors i les escriptores, com a les entitats literàries i els amics de la cultura.

Un dels avantatges d'aquesta feina és que m'ha permès conèixer molt millor la ciutat de Tarragona, ja que visitava molt sovint la Casa de Castellarnau, un bonic edifici on se situa una part de les oficines de l'Ajuntament. Després, si calia, anava a les oficines d'Antiga Audiència on, a més, es conserva una paret de la guerra civil, així com la maqueta de la ciutat de Tarragona de l'època romana.

VALORACIÓ

La meua estada a la Conselleria de Cultura de l'Ajuntament de Tarragona m'ha donat la possibilitat de conèixer com funciona un organisme com la Unitat de Lletres i Premis Literaris, i de desenvolupar les meves habilitats tant d'organització com d'investigació. També m'han permès participar en el món literari de Tarragona i intercanviar les nostres experiències en aquest àmbit. A més de la experiència literal i cultural, he aprofundit el meu coneixement sobre Catalunya, la seva història i els seus costums.

La confiança que m'han donat la Teresa León i el Joan Cavallé ha fet créixer la meua auto-confiança. Ara em sento molt més segura amb el meu català i no tinc problemes amb respondre les trucades, explicar coses als visitants, anar a les reunions, etc. Em sento molt agraïda per poder treballar en un lloc tan emblemàtic com és la part alta de Tarragona i els edificis com la Casa Sefus o la Casa Castellarnau.

Tanmateix, em sento molt satisfeta de poder veure com s'organitzen els esdeveniments culturals (les presentacions de llibres, les exposicions, l'espectacle, etc), com treballa un equip de professionals, com col·laboren diferents entitats i com es difon la informació. També he millorat les meves habilitats informàtiques i he descobert maneres de fer les coses encara més fàcil.

Les pràctiques m'han permès també una integració més fàcil i ràpida en la societat tarragonina ja que era la millor manera de conèixer la gent que té els mateixos interessos que jo. A més a més, vaig fer de „agregat“ cultural dels meus països (Bòsnia i Hercegovina i Croàcia) i així vaig apropar als tarragonins i les tarragonines la nostra cultura, literatura i costums. Parlant amb ells, podia aprendre millor la situació actual de Catalunya i com els i les catalanes veien el futur del seu poble. M'han ajudat a comprendre el conflicte i la necessitat de preservar una llengua que s'ha parlat des de fa segles.

La preparació del catàleg, així com l'elaboració de les entrevistes, m'ha ajudat a conèixer molt millor la literatura tarragonina, i m'he sorprès molt amb la quantitat de poesia que es publica ja que a Croàcia i a Bòsnia especialment, la poesia sempre ocupa el darrer lloc. També vaig notar que la literatura infantil ocupa una posició important, els nens i les nenes poden gaudir d'una bona literatura amb llibres d'excel·lent disseny gràfic, cosa que tampoc passa als meus països. El treball de pujar la informació al web i editar-la ha millorat les meves competències informàtiques.

Per últim, m'agradaria agrair a la Teresa León i al Joan Cavallé per facilitar-me molt la feina, per ajudar a sentir-me ben acollida, per donar-me molta llibertat a l'hora de treballar i així com els dies lliures quan havia d'estudiar o viatjar cap a casa. També vaig aprendre molt conversant amb ells dos de diversos temes, des de la literatura fins a l'elaboració d'un plat típic català. Em sento molt feliç d'haver pogut compartir la meva experiència croata amb ells, i per formar part d'un equip molt professional i engrescador.

ANNEXOS

I. ESBORRANY DEL PROJECTE DE LES NOVETATS EDITORIALS

Novetats editorials any 2014 (esborrany)

Calendari:

25, 26/02 – enviar correus a les tres editorials (Arola, Silva i Cossetània) i als i les autores

4/02-30/3 – rebre informació de les editorials i dels autors, editar la informació rebuda

8/4 – tenir tota la informació rebuda, trucar a les editorials per comprovar si tot està enviat

9, 10, 11/4 – editar la informació, posar-la al web

11/4 – preparar les preguntes per a les entrevistes i escollir els escriptors i les escriptores

22/4 – rebre les respostes, buscar les fotos i publicar les entrevistes a la web oficial de l'Ajuntament

22, 23/4 – publicar el catalèg literari a la web oficial de l'Ajuntament i avisar als escriptors i les escriptores

Projecte:

- Enviar correu a les editorials de Camp de Tarragona i demanar- les novetats literàries d'aquest any amb la portada i un breu resum
- Enviar correu als autors i les autores
- Buscar la informació per altres vies (la radio, p.e.) i buscar les ressenyes si faltaven
- Quan informació arribi, publicar materials a la web
- Fer les preguntes i escollir els i les autores
- Fer una carpeta amb tota la informació preparada per publicar

La proposta del missatge a les editorials i als autor(e) de Camp de Tarragona

Benvolgut /-da,

Des de la Conselleria de Cultura de l'Ajuntament de Tarragona ens dirigim a vostè en relació amb un projecte que duem a terme amb motiu del Dia de Sant Jordi 2014. Aquest any, tal com es va fer anteriorment, voldríem publicar un recull de totes les novetats en l'àmbit literari que siguin d'autors del Camp de Tarragona o referits a algun autor d'aquest àmbit geogràfic. Ens interessen tots els gèneres literaris (poesia, narrativa, teatre, prosa de no ficció, literatura infantil i juvenil i traducció) i també els llibres dedicats a estudiar i divulgar l'obra d'aquests autors. Ens agradaria que ens facilitéssiu la informació sobre els llibres d'aquestes característiques que haguéssiu publicat durant el darrer any, entre St. Jordi de 2013 i Sant Jordi de 2014.

Per a major facilitat, caldria que, de cada llibre, ens enviéssiu les següents dades: **títol, autor, breu sinopsi, imatge de la coberta i les altres dades que considereu d'interès (per exemple, si l'obra ha obtingut algun premi).**

Com més aviat ho tinguéssim, millor; tot i que el termini màxim per rebre la informació seria fins a **23 de març de 2014**.

Us agraïm la vostra col·laboració per endavant.

Aprofitem per saludar-vos molt cordialment,

Les entrevistes relacionades amb novetats editorials Sant Jordi 2014

Les entrevistes amb: Albert Ventura, Alfons Cama i Saballs, Carme Andrade, Enriqueta Moix i Maré, Glòria Coll i Montse Farrès.

Les preguntes que vaig fer per als i les autores eran mateixes:

1. La darrera obra que acabes de publicar, (*tal i tal*), què representa, en la teva trajectòria?
2. Si n'haguéssis de fer una presentació en un màxim de cinc línies, què en diries?
3. Creus que la novel·la és encara un gènere dominant en la literatura?

4. Quina importància té l'escriptura en la teva vida? Quins són els teus hàbits literaris? Escrius de manera continuada, més o menys cada dia? O tens temporades?
5. Per quin tipus de literatura et sents més influït i quin llibre (que t'hagi marcat especialment) ens recomanaries?
6. Quin paper creus que té l'escriptor avui dia?
7. Creus que avui existeix alguna cosa que pugui equiparar-se a la censura literària o es pot dir tot el que vulguis?
8. Necessitem actualment una literatura compromesa?
9. Quina és la importància de Sant Jordi? Penses que anima la gent a llegir?

Les respostes podeu trobar als annexos.

II. ENTREVISTES AMB ALGUNS ESCRITORS I ESCRITORES DE CAMP DE TARRAGONA

(<http://www.tarragona.cat/cultura/lletres/Sant-jordi-2014/escriptors>)

Entrevista amb **Albert Ventura** que acaba de publicar la seva primera novel·la "Ni un pam de net":

1. La darrera obra que acabes de publicar, "Ni un pam de net", què representa, en la teva trajectòria?

Per a mi "Ni un pam de net" suposa la meva primera publicació literària en solitari. Que sigui el meu primer llibre suposa una carta de presentació i vindria a ser l'inici del camí. A més a més, la col·lecció que l'ha acollit, «La Gent del Llamp», m'ha servit per tindre més cura i consciència d'alguns elements que hi ha al llibre. Com a creador et plantejges moltíssimes coses... La clau de tot plegat és seguir treballant amb voluntat de millora. Te'n surtis o no, per a mi és molt important que tinguis aquesta voluntat.

2. Si n'haguessis de fer una presentació en un màxim de cinc línies, què en diries?

Diria que totes les persones que hi surten —que són fictivals, personatges— són sumament humanes. En alguns aspectes són persones que s'enfronten a la vida i es troben un plat a taula que no els agrada. O se'l mengen amb sarcasme o decideixen canviar de restaurant. I és una actitud que les fa ser millors, més felices, més completes. I això és el que tots volem.

3. Creus que la novel•la és encara un gènere dominant en la literatura?

Sí, sense cap mena de dubte. És evident que el que majoritàriament es consumeix és novel•la; després segueix la narrativa. I la poesia i el teatre, per desgràcia, queden molt enrera en proporció a la novel•la. Cada gènere ens pot aportar elements molt interessants i diferents, de manera que animaria al públic a diversificar les lectures i no quedar-se només en un sol gènere. Als Països Catalans tenim, i hem tingut, gran tradició contística. Potser hi hem tendit més històricament, la qual cosa no implica ni molt menys bandejar la narrativa llarga.

4. Quina importància té l'escriptura en la teva vida? Quins són els teus hàbits literaris? Escrius de manera continuada, més o menys cada dia? O tens temporades?

Estic convençut que preguntar als escriptors sobre la seva intimitat creativa obrirà un gran ventall de possibilitats. Jo, en el meu cas, em moc moltíssim per la necessitat, la pulsio creativa que, de vegades, compareix i t'obliga a escriure. Parteix d'una necessitat expressiva, possiblement molt poc racional i, per tant, molt emocional. No escric diàriament literatura, però sí que hi ha certa constància d'escriptura de diversa mena, com poden ser articles sobre literatura.

5. Per quin tipus de literatura et sents més influït i quin llibre (que t'hagi marcat especialment) ens recomanaries?

Els meus gustos literaris són prou heterogenis. La narrativa breu és, potser, el meu gènere de referència. La literatura fantàstica també hi és força present: Calders, Calvino, Borges, també una mica de Maupassant... Però sense oblidar-nos de la literatura de Pedroló, el teatre de Ionesco, la poesia de Gabriel Ferrater o d'Estellés... És difícil, potser, centrar-se en una sola peça, però si només hagués de dir una obra, apostaria, molt probablement, per "Crim i càstig".

6. Quin paper creus que té l'escriptor avui dia?

El paper de l'escriptor en la societat actual pot prendre una infinitat de camins molt diferents els uns dels altres. Hi ha el perfil de personatge mediàtic que apareix com un bolet a la tardor i publica llibres estrictament comercials. Però després hi ha l'escriptor que, realment, reflexiona i analitza la societat on li toca viure. Potser aquest és el que més m'interessa, i especialment si té una visió crítica. Aquest tipus de personatge és el que m'interessa, però em temo que la societat majoritàriament viu d'esquena a tot el que la fa reflexionar, posar dubte.

7. Creus que avui existeix alguna cosa que pugui equiparar-se a la censura literària o es pot dir tot el que vulguis?

La censura, com a òrgan instituït per silenciar qualsevol forma de creació artística, ja no existeix, per fortuna. Tanmateix, crec que hi ha una cosa molt pitjor que això: l'autocensura. Malhauradament no vivim en una societat idíllica, capaç de respectar totes les opinions — sempre que no siguin totalitàries, és clar—, i que alhora tampoc no ens permet entrar en alguns terrenys que podríem qualificar de pantanosos.

8. Necessitem actualment una literatura compromesa?

Els temps que vivim necessiten, potser ara més que mai, d'una literatura compromesa que ensenyi les vergonyes de la societat i del poder.

9. Quina és la importància de Sant Jordi? Penses que anima la gent a llegir?

La diada de Sant Jordi té un vessant social i simbòlic molt important per al nostre país. Potser sí que té unes arrels comercials fortes, però no hem d'oblidar que és el màxim exponent de la literatura i la cultura al carrer que probablement tenim. Si més no, aquest dia és el zenit del sector llibreter, i si bé potser es compra més que no es llegeix, també és cert que hi ha gent que s'apropa a la literatura gràcies a aquest dia i acaba llegint el que compra o li regalen. Per tant, sí que crec que aquest dia contribueix a fer créixer el nombre de persones que llegeixen. De mica en mica s'omple la pica.

Parlem amb **Alfons Cama i Saballs** que va publicar la novel·la "Un pessic a l'ànima" el 2013:

1. La darrera obra que acabes de publicar, "Un pessic a l'ànima", què representa, en la teva trajectòria?

Representa un reconeixement al repte personal que ha suposat la meua incursió en el món de l'escriptura. Que una editorial com Gregal hagi confiat en aquest text, al marge de premis literaris i components mediàtics, és un gran reforçament en l'ofici de crear personatges i explicar les seves vivències.

2. Si n'haguessis de fer una presentació en un màxim de cinc línies, què en diries?

És una novel·la de relacions humanes. En temps de canvis; de transformació de les classes socials tal com s'havien establert durant la primera meitat del segle passat. En temps de lluita, repressió i alteració política durant les últimes batzegades del franquisme. D'una passió no resolta. Del dilema entre el que sent el cor i el que dicta la ment. D'interioritats per descobrir. De coincidències i fatalitats que canvien el curs de les vides.

3. Creus que la novel·la és encara un gènere dominant en la literatura?

Penso que sí, tot i la proliferació de llibres d'assaig i de continguts específics, alguns dels quals no tenen res a veure amb la literatura. Crec, a més, que la ficció predomina sobre els textos poètics i teatrals.

4. Quina importància té l'escriptura en la teva vida? Quins són els teus hàbits literaris? Escrius de manera continuada, més o menys cada dia? O tens temporades?

L'escriptura ha estat un reforç vital. Un deixar anar vivències, fets relatats, sentiments... que m'han quedat dins meu i que he fet aflorar en forma d'històries on la realitat i la ficció, moltes vegades, jo mateix confonc. Com que la meva dedicació professional és una altra, hi destino una part del temps de què dispo.

5. Per quin tipus de literatura et sents més influït i quin llibre (que t'hagi marcat especialment) ens recomanaries?

M'he sentit força influït per les novel·les d'autors i autores catalans. Després d'haver rebut una educació totalment castellanitzada, hi vaig descobrir la riquesa de la nostra llengua escrita. Per a mi, el llenguatge i la manera d'escriure són el fonament d'un bon llibre. Això sí, sense descuidar els textos i les històries d'autors consagrats. Permeteu que us en digui tres. En Josep Pla —del meu Empordanet—, tot i que els seus escrits no es poden considerar novel·les, té un llenguatge exquisit; recomano “El quadern gris”. També, “Madame Bovary” de Flaubert, un clàssic. I, de la literatura hispanoamericana, “Cien años de soledad” de Gabriel García Márquez.

6. Quin paper creus que té l'escriptor avui dia?

Em centraré en el paper d'un escriptor de ficció, de novel·les, res a veure amb el d'altres disciplines. Ha d'escriure per poder explicar alguna cosa, per donar algun missatge, alguna informació nova per a la majoria dels seus lectors. Ho ha de fer de manera que emocioni; que faci situar al lector dins la seva història.

7. Creus que avui existeix alguna cosa que pugui equiparar-se a la censura literària o es pot dir tot el que vulguis?

Jo no veig que hi hagi censura literària. De totes maneres, penso que el que s'imposa és un autocensura en vistes a una millor qualitat literària d'alguns textos. I no parlo, és clar, de la que hi havia en èpoques pretèrites. Amb l'excusa de la no-censura, s'estan llegint bestieses.

8. Necessitem actualment una literatura compromesa?

Hi ha d'haver de tot. En tot cas, bona literatura. No val escriure per escriure. I, si és compromesa, benvinguda sigui.

9. Quina és la importància de Sant Jordi? Penses que anima la gent a llegir?

La diada de Sant Jordi és un dels esdeveniments més importants per mostrar la identitat del nostre poble. I una excel·lent ocasió per fomentar la lectura. Penso, però, que de totes les línies escrites als llibres que es venen aquest dia, se n'acaben llegint un percentatge molt baix. Una pena.

Entrevista amb l'autora de "Els cercles obstinats", **Carme Andrade**:

1. La darrera obra que acabes de publicar, "Els cercles obstinats", què representa en la teva trajectòria?

Representa la materialització en forma de paper de la necessitat d'explicar-me. La literatura, entre altres coses, també és el desig d'explicar-nos a nosaltres mateixos, amb major o menor encert, els grans temes que ens persegueixen i que nosaltres insistentment perseguim.

2. Si n'haguessis de fer una presentació en un màxim de cinc línies, què en diries?

Com deia, la necessitat d'explorar el territori intern és allò que dóna sentit a la poesia. El meu poemari il·lustrat "Els cercles obstinats" aborda alguns dels meus paisatges interiors, que configurats com a cercles s'encadenen uns amb els altres formant un tot. Els cercles són obstinats perquè són els referents que afloren una vegada i l'altra; són com els turons que formen part d'un paisatge en concret. Els colors, els núvols, els arbres, segons el clima varien, però els turons sempre estan allí. La llibertat individual, la llibertat col·lectiva, els cicles vitals i la natura són alguns d'aquests cercles.

3. Creus que hi ha hagut una evolució en la poesia en els últims anys?

De la mateixa manera que els estils narratius actuals són variats i diversos, també en poesia trobem estils ben diversos i personals però se'm fa realment difícil dir cap on va la poesia actualment. Ara bé, observo una certa tendència a la contenció i a l'essencialisme, és a dir a expressar idees profundes en poques paraules, però també hi ha molts poetes actuals que es presten al joc i a l'especulació lingüística en exercicis molt interessants on allò que es diu pot semblar irrellevant, quotidià, però expressat amb una gran força estètica. Sóc lectora de poesia obviant-ne aquells elements que en són accessoris, com les modes o l'època en què està escrita. La qualitat, crec, és aliena a les modes.

4. Quina importància té l'escriptura en la teva vida? Quins són els teus hàbits literaris? Escrius de manera continuada, més o menys cada dia? O tens temporades?

L'escriptura ocupa una part fonamental de la meua vida, així com l'expressió artística i la lectura. Actualment dedico una estona diària a la creació literària de relats, ja que he descobert les possibilitats poètiques i simbòliques que ofereix el relat curt. Per altra banda, estic enllestint un segon poemari.

5. Per quin tipus de literatura et sents més influït i quin llibre (que t'hagi marcat especialment) ens recomanaries?

No sabria contestar de forma concreta la teua pregunta. Al llarg de la meua vida lectora han passat molts estils i gèneres que de ben segur han deixat petja literària, però no m'atreveixo a

afirmar que hagin estat decisius en la meua expressió literària. El cinema, l'art, els viatges i la mateixa vida són de per sí elements també decisius en la creació d'una personalitat literària. Més que recomanar un llibre, recomanaria no deixar-nos portar per productes excessivament publicitats i per descomptat, per Sant Jordi, la meua primera aposta és el llibre en català.

6. Quin paper creus que té l'escriptor avui dia?

L'escriptura, com les humanitats i la cultura, això que en diem clàssica, continua sent una necessitat i una prioritat. La tecnologia és l'instrument concret del qual ens en servim i les humanitats són per elles mateixes garantia de civilització, llibertat i un fre indiscutible a la barbàrie i en conseqüència, a l'autodestrucció. L'escriptura s'inscriuria dintre d'aquestes coordenades humanistes. I l'escriptura, com l'art és llibertat.

7. Creus que avui existeix alguna cosa que pugui equiparar-se a la censura literària o es pot dir tot el que vulguis?

Estic en contra de la censura ideològica, excepte en aquells casos que s'inciti a l'odi i a la destrucció de l'altre. Quant a la censura literària, crec que és el lector qui ha de decidir què vol llegir. La frontera passa per la qualitat i la paraula la tenen els lectors.

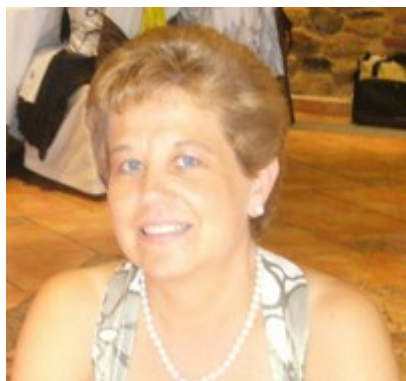
8. Necessitem actualment una literatura compromesa?

La literatura dominant ha estat durant un temps al marge del compromís social i polític. La crisi actual ha funcionat com un revulsiu en tots els camps i actualment és molt difícil que la literatura es mantingui al marge del moment social i col·lectiu que vivim. La literatura és mirall del seu temps, no pot ser d'una altra manera i com a tal reflecteix un desig de justícia social o reivindica el passat històric per tal de bastir d'elements i d'argumentari un posicionament col·lectiu.

9. Quina és la importància de Sant Jordi? Penses que anima la gent a llegir?

Sant Jordi ocupa un espai cultural i lúdic insubstituïble al nostre país. És exemple de civilitat en el sentit més noucentista del terme i és exemple de cohesió en un sentit més modern i integrador. En aquesta festa conflueixen esdeveniments artístics i culturals en el sentit més ampli al costat d'aspectes més comercials i econòmics. La multiplicitat d'actes que es desenvolupen en escoles, institucions, poblacions i barris abasta un ventall divers i ric. Els llibres al carrer i a les places anima a adquirir llibres i en conseqüència, molts dels llibres adquirits seran oberts, fullejats i llegits, sense dubte. Un poble creatiu que es manifesta aquest dia amb una rosa en una mà i en un llibre en una altra és un orgull de poble i un exemple al món.

Enriqueta Moix i Maré, l'autora de "Una diva entre boires" ens revela els seus hàbits literaris:

1. La darrera obra que acabes de publicar, "Una diva entre boires", què representa en la teva trajectòria?

És la meva primera novel•la després d'haver publicat sempre poesia. És una nova experiència molt gratificant, que m'ha endinsat dins d'un nou gènere literari.

2. Si n'haguessis de fer una presentació en un màxim de cinc línies, què en diries?

La novel•la és d'intriga, romàntica i dramàtica. La protagonista fuig de tot el que l'envolta, per sentir-se més lliure, però es retroba amb un passat que pretenia haver oblidat. Li rebota la vida familiar que havia obviat, i va descobrint situacions que la deixen desconcertada. La seva vida sentimental també és veu afectada.

3. Creus que la novel•la és encara un gènere dominant en la literatura?

Sí, la novel•la és el gènere més llegit i el més venut.

4. Quina importància té l'escriptura en la teva vida? Quins són els teus hàbits literaris? Escrivs de manera continuada, més o menys cada dia? O tens temporades?

A part de la família, l'escriptura ho es tot per mi. Compagino la poesia amb la novel•la, però darrerament em dedico més a la novel•la. Escric diàriament, fins i tot els festius. Escriure em relaxa i em fa sentir totalment realitzada.

5. Per quin tipus de literatura et sents més influït i quin llibre (que t'hagi marcat especialment) ens recomanaries?

Llegeixo molta novel•la històrica, poesia i algun assaig. Les primeres novel•les que vaig llegir amb entusiasme, van ser les de l'Agatha Christie. Actualment llegeixo autors com: Coia Valls, Margarida Arizeta, Mª Carme Roca, Noah Gordon, Ken Follet, entre d'altres. El llibre que més em va captivar, va ser "Els pilars de la terra".

6. Quin paper creus que té l'escriptor avui dia?

Sempre he cregut que l'escriptor és un personatge molt influent en l'evolució del país, de la societat i de la història. Un relat o una novel•la pot arribar a moltes persones, i per tant obtenir una gran difusió.

7. Creus que avui existeix alguna cosa que pugui equiparar-se a la censura literària o es pot dir tot el que vulguis?

Crec que la censura literària, pròpiament dita, no existeix, però sí que hi ha una censura amagada.

8. Necessitem actualment una literatura compromesa?

La literatura ha d'estar més compromesa que mai. Avui en dia encara ens alimentem d'aquella literatura compromesa que van escriure els nostres avantpassats.

9. Quina és la importància de Sant Jordi? Penses que anima la gent a llegir?

Els protagonistes en el dia de Sant Jordi són els llibres, però darrere hi han els autors. Tot i que es venen molts llibres, la gent llegeix poc.

"Oda als objectes" és un poemari que reivindica la importància dels objectes, de les petites coses de la quotidianitat, en la vida de les persones... L'autora, **Glòria Coll**, contesta a les nostres preguntes:

1. La darrera obra que acabes de publicar, "Oda als objectes", què representa en la teva trajectòria?

És la meva primera obra editada, amb una edició molt ben curada i una il·lustració preciosa a la portada d'Alba Domingo Basora, i ve amb l'aval d'un premi, l'Amadeu Oller per a joves poetes inèdits; en aquest sentit, no es pot demanar més. Més enllà d'això, que no deixa de ser extern a l'obra, l'Oda als objectes va ser un repte perquè era el meu primer recull ideat com a tal. Es pot dir que és on he après què és escriure poesia en el sentit més formal de la paraula.

2. Si n'haguessis de fer una presentació en un màxim de cinc línies, què en diries?

"Oda als objectes" és un intent d'explicar el món, les relacions humanes i el jo a través del lligam amb els sentits. A partir d'objectes quotidians (sofà, portes, guant, croses, cafetera...) es crea una reflexió sobre temes com l'amor, la sensualitat, la visió de la ciutat o el propi fet creatiu.

3. Creus que hi ha hagut una evolució en la poesia en els últims anys?

El més visible i notori per a mi és el canvi en tot el que envolta la poesia i la conforma. El qui està interessat en poesia pot anar a una botiga i buscar a la secció de poesia, però trobarà un percentatge petitíssim del que s'està fent. I dic l'interessat perquè aquest no té perquè ser només lector: pot ser espectador, auditor, receptor. Les editorials grans editen poca poesia, i autor i consumidor cada vegada estan més a prop a través d'internet o d'activitats com els recitals. En el camp de la poesia catalana han nascut moltes petites editorials que editen amb cura i vocació. També hi ha hagut una proliferació de festivals de poesia i de locals on es recita. La poesia és un camp enorme de possibilitats, només cal que aprenem a fer-les visibles i donar-les a conèixer.

4. Quina importància té l'escriptura en la teva vida? Quins són els teus hàbits literaris? Escrius de manera continuada, més o menys cada dia? O tens temporades?

Deia Blai Bonet que hi ha temporades en què escriure és una grolleria. Jo difícilment he passat una temporada llarga sense escriure, des que tinc memòria, però majoritàriament escric només per a mi, perquè em sembla que no tinc res a dir o no sé com dir-ho. Escriure és un procés, i no tot el procés és visible ni conscient. Cal tenir paciència i anar fent a poc a poc i sempre en paral·lel al creixement personal.

5. Per quin tipus de literatura et sents més influït i quin llibre (que t'hagi marcat especialment) ens recomanaries?

Els poetes que més m'han influït han sigut decididament Gabriel Ferrater i Joan Vinyoli. A Ferrater el conec des que tinc ús de raó perquè a casa tombava un vell exemplar de "Les dones i els dies" que llegia de petita: probablement no n'entenia massa bé res, però em captivava la seva llengua i la música de les paraules. Tot i així voldria motivar que es llegissin més autors vius i en català, així que recomano molt la lectura d'"El tren de Bagdad", de Manuel Forcano, un dels millors reculls de poetes vius que m'han caigut a les mans.

6. Quin paper creus que té l'escriptor avui dia?

Sartre creia que la funció de l'escriptor era obrar de tal manera que ningú pugui ignorar el món ni sentir-se innocent davant del món. Sona ideal, però té molt de sentit: l'art connecta l'home amb sí mateix, i la consciència individual activa la consciència col·lectiva. En aquest sentit, ratifico les paraules de Sartre.

7. Creus que avui existeix alguna cosa que pugui equiparar-se a la censura literària o es pot dir tot el que vulguis?

Que la censura literària existeix en el món, és un fet. En la nostra literatura, però, no crec que sigui tant això com ara d'altres mecanismes que actuen com aensors i que són, per la seva invisibilitat, més complexos d'eradicar. Tothom pot accedir o distribuir idealment qualsevol contingut, però el cert és que qui té el poder escull què està dalt, què és accessible, què surt a primera palna, què arriba a les llibreries, què acabarà coneixent la gent, doncs. Com que l'enemic és invisible, o no es lluita o es lluita a cegues. La situació és molt diferent i complexa.

8 Necessitem actualment una literatura compromesa?

Com a lectora, el que espero d'un llibre és que em sacsegi, que m'emocioni, que em commogui, ni més ni menys que en qualsevol altra disciplina artística. Paral·lelament a això, considero que tothom té una responsabilitat amb el món en què viu, sigui artista o no, perquè tot el que fa o deixa de fer és el món mateix. L'artista, en aquest sentit, ha de ser conscient que està en una posició de privilegi i actuar en conseqüència.

9. Quina és la importància de Sant Jordi? Penses que anima la gent a llegir?

És preciós desvincular per un dia la imatge d'activitat íntima i solitària que normalment va lligada a la lectura per a fer-ne un acte festiu i col·lectiu. Crec que té una importància enorme sobretot per als nens, perquè aquell dia se'ls presenta la lectura no com una obligació sinó com un plaer.

Entrevista amb **Montse Farrès**, autora del poemari "Converses amb ningú", publicat 2014:

1. La darrera obra que acabes de publicar, "Converses amb ningú", què representa en la teva trajectòria?

Una fita assolida, tot i que aquest no era el meu objectiu.

2. Si n'haguessis de fer una presentació en un màxim de cinc línies, què en diries?

"Converses amb ningú" m'ha ajudat a treure dimonis dedins, ha estat com un exercici, una eina indagadora de coneixement sobre mi mateixa. Si m'ha vingut farcit de melangia, no és d'estranyar, perquè és producte d'un cúmul de neguits que es deslliuren fins que m'avinc i arribo a una entesa.

3. Creus que hi ha hagut una evolució en la poesia en els últims anys?

Encara que hi hagi més corrents en les que pots identificar-te, crec (si no em falta informació) que la poesia catalana d'aquests darrers anys ha evolucionat molt poc.

4. Quina importància té l'escriptura en la teva vida? Quins són els teus hàbits literaris? Escrius de manera continuada, més o menys cada dia? O tens temporades?

Ara, (que ja m'hi puc dedicar) vital. - Els meus hàbits encara estan per consolidar-se definitivament. Espero que comencin a definir-se aviat. - Si. Necessito escriure d'una manera continua i estar ben tranquil·la.

5. Per quin tipus de literatura et sents més influït i quin llibre (que t'hagi marcat especialment) ens recomanaries?

De sempre m'ha agradat la diversitat, segons l'estat d'ànim.

6. Quin paper creus que té l'escriptor avui dia?

Ajudar als altres.

7. Creus que avui existeix alguna cosa que pugui equiparar-se a la censura literària o es pot dir tot el que vulguis?

La gran censura és la que l'escriptor exerceix sobre ell mateix.

8. Necessitem actualment una literatura compromesa?

Nosaltres sí tenim una responsabilitat de defensar la nostra llengua, sigui com sigui. En general la literatura hauria d'estar al servei d'un món més just.

9. Quina és la importància de Sant Jordi? Penses que anima la gent a llegir?

La diada de Sant Jordi és una festa singular i, tan nostra com universal. Dintre d'ella però, hem de lamentar que el nostre poble, no tingui un nivell molt més alt de lectors.

III. LA TRADUCCIÓ DEL POEMA *TARRAGONA*

Aquí teniu el poema *Tarragona* en croat, i després la traducció al català.

Tarragona
(filozofija povijesti)
Zamislite ovo:
Možda su bili potrebni
Feničani, Grci, Kartažani
I Rimljani
Milijuni latiniziranih
Domorodaca sredinom 7. st.
Pregršt Vizigota, Arapi
Otkriće Amerike i Filip II.
Francuska revolucija
Goyino crno razdoblje
I nekoliko građanskih
Ratova
Ukratko, tri pune
Tisuće godina klanja
Rovarenja, urušavanja
I izgradnje

Da bi na proplanku
Nad morem
I danas
Stajala Tarragona
Da bi u njoj odrasla
Antonieta Cabré
I srevaši me
Uz ostatke amfiteatra
Pristala
Da legne sa mnom
Ne pomislivši nikada
Da bi posljedice
Tog čina
U idućih 3000 godina
Mogle biti
Katastrofalne
Ili
Preporoditi čovječanstvo.

La traducció al català:

Tarragona
(filosofia de la història)
Considerem això:
Potser fossin necessaris
Els fenicis, els grecs, els cartaginesos
I els romans
Milions de nadius
Romanitzats a mitjan segle VII
Munions de visigots, d'àrabs
El descobriment d' Amèrica i Felip II
La revolució francesa
El període negre de Goya
I unes quantes guerres

Civils

Ras i curt, tres mil·lennis

sencers de massacres,

d'excavacions i esfondraments

I de construccions

Perquè avui

En un pla

Sobre la mar

Hi sigui Tarragona

Perquè hi pugui créixer

L'Antonieta Cabré

I que en conèixer-me

Prop de les restes de l'amfiteatre

Accepti

Anar al llit amb mi

Sense pensar en cap moment

Que les conseqüències

D'aquell acte

Podrien ser

desastroses

per als propers 3000 anys

O

Regenerar la humanitat.

IV. ENLLAÇOS A LES PÀGINES DE SANT JORDI

Pàgina principal:

<http://www.tarragona.cat/cultura/lletres/Sant-jordi-2014>

Novetats editorials:

<http://www.tarragona.cat/cultura/lletres/Sant-jordi-2014/novetats-2014/novetats>

Assaig literari i periodisme:

<http://www.tarragona.cat/cultura/lletres/Sant-jordi-2014/novetats-2014/assaig-literari>

Literatura infantil i juvenil:

http://www.tarragona.cat/cultura/lletres/Sant-jordi-2014/novetats-2014/copy_of_literatura-infantil-i-juvenil

Narrativa:

<http://www.tarragona.cat/cultura/lletres/Sant-jordi-2014/novetats-2014/narrativa>

Poesia:

<http://www.tarragona.cat/cultura/lletres/Sant-jordi-2014/novetats-2014/poesia>

Traducció i teatre:

<http://www.tarragona.cat/cultura/lletres/Sant-jordi-2014/novetats-2014/teatre>

La difusió cultural a l'Ajuntament de Tarragona. Pràctiques by [Lovrinovi, Vedrana](#) is licensed under a [Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-SinObraDerivada 4.0 Internacional License](#).

Puede hallar permisos más allá de los concedidos con esta licencia en <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>